

پارتی با یک تکررنی هبژاردنی پەرلمانی کوردستانی هاگیا ند

مەکتەبی سیاسی پارتی هاگیا ند، بە بەرژووێندی گەل و نیشتمانکەمانی دزانین کە پارتیمان نەچەتە ژەر باری پەسەند کردنی بریاری نادەستوری و سیستمەکی سەپەنراو لە دەرئۆی ئیرادەیی گەلی هەرێمی کوردستان و دامەزراوە دەستورییەکانی و بەشداری هەلبژاردنەکان کە بە نایاسایی و نادەستوری و لەسایە سیستمەکی سەپەنراودا بەهێوێجەت.

ئەمە دووشەممە، مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان کەبوو و تەیدا بەیاری با یک تکررنی هەبژاردنی پەرلمانی کوردستانی هاگیا ند کە بەیار ١٠ی حوزەیرانی داها نوو بەهێوێجەت. مەکتەبی سیاسی پارتی هاگیا ند، "لەسەنگەیی تەگەیشتمانی لە پەگ و بەرپرسیارەتی مەژوو و بیمان لە پاراستنی ماف و ئاواکانی گەلی کوردستان و سیستمی دیموکراسی و فیدراڵی عێراق، هەرێمەها و ئاوی نەدان بە هەبژاردنەکی نا دەستوری و نا دیموکراسی، و وەستانو لە بەرامبەر سەرچەم ئێو

پەشەلکاریانەیی دەستور کە لەلایەن دادگای باڵای فیدراڵیی و بەرامبەر هەرێمی کوردستان و دامەزراوە دەستورییەکانی ئەنجام دەرێت بەگشتی، و سەپاندنی هەموار نادەستوریکانی یاسای هەبژاردنی خولی شەشەمی پەرلمانی کوردستان بەتایبەتی، بە بەرژووێندی گەل و نیشتمانکەمانی دزانین کە پارتیمان نەچەتە ژەر باری پەسەند کردنی بریاری نادەستوری و سیستمەکی سەپەنراو لە دەرئۆی ئیرادەیی گەلی

هه‌ڕمی کوردستان و دام‌زراوه‌ د‌ستورییه‌کانی و به‌شداری هه‌لبژاردنه‌ک نه‌کات که به‌ نایاسایی و ناد‌ستوری و له‌سایه‌ی سیسته‌میه‌کی سه‌په‌نراودا به‌وه‌به‌جه‌ت”.

ده‌قی به‌یا نه‌نامه‌که‌ی مه‌کتبه‌یی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان

جه‌ماوه‌ری به‌هه‌زی کوردستان و عه‌راقشکرایه‌ پارتی هه‌ر له‌سه‌ره‌ته‌ی دام‌زرا نه‌نیوه‌، خه‌باتی کردوو به‌ وده‌یه‌نه‌انی مه‌فه‌ وه‌واکانی گه‌لی کوردستان و چه‌سپانه‌نی دیموکراسیه‌ت، وه‌ک دوو ئامانه‌ی له‌یه‌کدی دان‌یه‌وه‌، له‌وه‌ باوه‌وه‌وه‌ که نه‌نه‌ها له‌هه‌هه‌هه‌ی به‌دیموکراسی کردنی سیسته‌می هوکه‌مه‌انی عه‌راقه‌وه‌ مه‌فه‌ وه‌واکانی گه‌لی کوردستان ده‌نه‌دی. له‌وه‌ سه‌نگه‌یه‌شه‌وه‌ جه‌نابی سه‌ره‌ک بارزانی، له‌یه‌که‌مه‌ین ره‌ژبه‌کانی له‌په‌یه‌نی به‌هاری 1991دا، به‌ به‌هه‌هه‌هه‌هه‌ کردنی ده‌سته‌که‌وته‌کانی گه‌لی کوردستان و پاراستنه‌یان و په‌یاده‌کردنه‌یان به‌شه‌وه‌یه‌کی دروست، به‌ نه‌هه‌هه‌ی به‌ ئه‌جه‌مه‌انی (هه‌لبژاردنه‌کی ئازاد) وه‌ک به‌نه‌های دام‌زرا نه‌نی هوکه‌مه‌انییه‌کی دیموکراسی له‌هه‌ره‌مه‌دا کرد، هه‌ر به‌یه‌شه‌ هه‌مه‌شه‌ پارتیه‌مان دا که‌کیکار به‌وه‌ له‌ فه‌راهه‌م کردنی به‌نه‌ماو په‌وه‌ره‌که‌انی هه‌لبژاردنه‌کی ئازاد و به‌گه‌رد که خه‌یان ده‌به‌نه‌نه‌وه‌، لانی که‌م، له‌ به‌وه‌نی یاسایه‌کی هه‌لبژاردنی دا ده‌په‌روه‌رانه‌ که گه‌ره‌هه‌نی نو نه‌هه‌ره‌یه‌تی کردنی سه‌هه‌هه‌م چه‌ین و ته‌وه‌ژ و په‌که‌هه‌ته‌کانی گه‌لی کوردستان له‌په‌ره‌له‌مان به‌کات و ده‌رگای ده‌هه‌هه‌هه‌ و خه‌په‌هه‌ته‌ن به‌ زه‌ره‌ترین ژماره‌ی هاوه‌هه‌ته‌یان به‌که‌ته‌وه‌ و که‌مه‌ترین ده‌هه‌ له‌نه‌وه‌هه‌ره‌یه‌تی به‌هه‌یه‌هه‌ به‌جه‌ت و هه‌هه‌هه‌نه‌وه‌ی وه‌یست و ئه‌یراده‌ی که‌مه‌هه‌گا به‌ته‌، ئه‌وه‌ سه‌ره‌هه‌های ئه‌وه‌ی که سه‌ره‌په‌رشته‌یکردن و به‌هه‌هه‌هه‌هه‌یه‌ی په‌ره‌یه‌ی هه‌لبژاردن له‌لایه‌ن ده‌زه‌گایه‌کی سه‌ره‌به‌خه‌ و به‌لایه‌ن و شه‌ره‌زا و شه‌هه‌فه‌وه‌ له‌سه‌هه‌هه‌م قه‌نه‌غه‌که‌نیدا، به‌ مه‌هه‌ی سه‌ره‌کی په‌ک و به‌گه‌رده‌یی په‌ره‌سه‌که‌ زانه‌وه‌، به‌شه‌وه‌یه‌که‌ که مه‌ته‌نه‌ی ده‌هه‌هه‌هه‌ و لایه‌نه‌ به‌شه‌ره‌که‌کان به‌ هه‌لبژاردنه‌که‌ به‌په‌ره‌ته‌ت و په‌ته‌وه‌ به‌کات.

له‌سه‌هه‌هه‌ی هه‌سته‌کردن به‌وه‌ ئه‌ره‌ک و به‌په‌ره‌سپه‌رییه‌وه‌ به‌وه‌ که له‌ماوه‌ی سه‌هه‌انی له‌به‌رده‌وه‌دا، به‌هه‌هه‌وه‌ شه‌وه‌یه‌که‌ له‌هه‌هه‌ لایه‌نه‌ی سه‌اسیه‌که‌انی هه‌ره‌می کوردستان و عه‌راق کارمان کردوو، ته‌ سه‌هه‌هه‌م هه‌لبژاردنه‌که‌کان به‌ شه‌وه‌یه‌کی دروست و ده‌ستوری به‌هه‌هه‌وه‌ به‌جه‌ن به‌ ته‌یه‌یه‌تی هه‌لبژاردنی خولی شه‌شه‌می په‌ره‌له‌مانی کوردستان له‌کاته‌ی خه‌یدا، له‌وه‌ په‌نه‌اوه‌شه‌ا به‌شه‌ره‌کی جه‌ددی به‌وه‌ین له‌سه‌هه‌هه‌م گه‌ته‌وه‌ و که‌به‌وه‌نه‌وه‌که‌انی لایه‌نه‌ی سه‌اسیه‌که‌انی هه‌ره‌م و عه‌راق، به‌ گه‌هه‌هه‌ن به‌ له‌که‌ته‌گه‌هه‌هه‌ن و سه‌زان و که‌ده‌هه‌گی له‌سه‌ره‌ به‌ته‌ته‌که‌انی په‌یه‌وه‌سته به‌ یاسای هه‌لبژاردن. به‌هه‌م ده‌ای ئه‌وه‌ی به‌ته‌ی هه‌لبژاردنی په‌ره‌له‌مانی کوردستان به‌ره‌یه‌ به‌هه‌هه‌م دا ده‌گای به‌های فه‌یره‌ی، سه‌ره‌هه‌های ئه‌وه‌ی که‌یه‌سه‌که‌، به‌به‌ په‌ساو و به‌ هه‌چه‌اوه‌کردنی مه‌فه‌ ده‌ستورییه‌که‌انی گه‌لی هه‌ره‌می کوردستان له‌ هه‌لبژاردنی دام‌زراوه‌یه‌کی گه‌هه‌ی وه‌ک په‌ره‌له‌مان، ماوه‌یه‌کی زه‌ره‌دواخه‌ ته‌ ده‌کردنی به‌یه‌ری که‌ته‌یه‌ی ژماره‌ (83 و مه‌و ده‌ته‌یه‌ 131 و 185/اته‌ه‌دیه‌/2023) له‌ ره‌ژی 21ی شه‌به‌ته‌ی 2024، به‌ته‌یه‌یه‌ته‌یه‌ ده‌ای ده‌هه‌وه‌نی په‌شه‌خان (چه‌په‌ته‌)ی به‌یه‌ره‌که‌ی دا ده‌گا له‌سه‌ره‌ یاسای هه‌لبژاردنی په‌ره‌له‌مانی کوردستان که ورد‌که‌اری زیاته‌ری ناد‌ستوریی به‌ره‌مه‌به‌ره‌هه‌م ته‌دایه‌ و ده‌ره‌یه‌ی ئه‌وه‌ زه‌هه‌یه‌ به‌یه‌ره‌ ناد‌ستوریانه‌یه‌ته‌ی که له‌ماوه‌ی چه‌اره‌ سه‌ه‌ی را به‌رده‌وه‌ به‌ره‌مه‌به‌ره‌هه‌می کوردستان داوه‌یه‌ته‌ی، له‌هه‌هه‌مان که‌ته‌دا

ئەوێ تەبیینمان کرد و لەکاتی خێدای گشتیشمان لە ئاگادار کردو، بریتیە لە پەشەلکاریی زەق و مەترسیدارکەیی دەستور لە بیارکەیی دادگای باڵای فیدراڵیدا بە لایەربەردنی سیستمی دیموکراسی ھەرێم، و ھەوڵەکان بە گۆماندنەوێ عێراق بە سیستمی مەڕکەزی، کە دەرکەوت لەم خاڵانەیی خوارویدا

روونیان بکەینەو:

1) دادگای باقای فیدراقی ب هموارکردن ووی جومگ گرنگکانی یاسای ه بزاردنی پرلمانی کوردستان، ل ماددکانی پیوست ب دیاریکردنی سیستمی بازنکانی ه بزاردن و کتای پکها تکان و ژمارای کورسیکان و لایقنی سربپرشتیار و لایقنی تایبتمند ب یکلایی کردن ووی تانکانی ه بزاردن، سربقهای ئووی پیشلی ماددکانی (117 و 121)ی دستوری کردوو ک تایبتن ب گرنقنی کردنی سربخقیی دسقاتی یاسادانانی هرلم، ل همان کادا پیشلکاری زقی ماددای (6)ی دستوریش کردوو ک جخت دکاتوو ل سرب ئووی دستاودستکردنی دسقات ب شوازکی دیموکراسیان و بپیوشوون دستوریکان دیت، ل کاتکدا ئو هموارکردنان دبت هوی شواندنی سیستمی دیموکراسی.

(2) بـ نـهـشتنی کورسی کـتای پـکها تـکان لـیاسای هـبـژاردنی پـرلـمانی کوردستاندا، یـکـکـ لـ گـرـنـتیـ سـرـکیـکانی هـبـژاردنـکی ئازاد و بـگـرد و هـلی یـکسان و دادپـروـرانـ لـهـمـدا پـشـملکرا، چونکـ سـرـای ئـوی کـ ئـو پـشـملکردنی وویت و ئیرادی هاووـاتیانی هـمـ لـمامـکردن لـگـ با بـنـکی هـستیاری وـکـ پـکـو ژیان و یـکتر قـبوـکردندا، کـ بووـنـ ناسنامـی سـقامگیری و ناشتـوایی کـمـایـتی هـم، لـلایـکی دیکـشوـ ناـکـکـ لـگـ ماددـکانی (۴۹ / بـگـ یـکـم) و (125)ی دـستور و یاسای هـبـژاردنی ئـنجومـنی نوـنـران و ئـنجومـنی پارـزگاـنی عـراق و ماددـکانی (2) و (25) لـ پـیمانی نـودـوـتی ما فـ مـدنـی و سیاسییـکان (ICCPR)، کـ عـراق لـ ساـی 1971 پسندی کردوو و پـوی پا بـند، کـ هـموویان جـخت دـکنـو لـسر چاوکردنی نوـنـرایـتیـکردنی هـموو پـکها تـکانی گـل لـ ئـنجومـنـ هـبـژـردراوـکاندا و بـشاریکردنیان لـ بـوـبردنی کاروباری گشتیدا.

(3) دوورخستنووئی دسساا تی دادوویری ههرمی کوردستان ل یکلای کردنووئی تاناکانی پیوست ب پرستی ههژاردنوو، ک ل ماددی (ششم دووبار/ بگئی چوارم)ی یاسای ههژاردنی پرلهمانی کوردستانا دیاریکراو، و سپاردنی ئو تایبتمندیی ب دستییکی دادوویری سهر ب (مجلس القچا و الاعلی)ی فیدراا، زددییکی مئترسیدار ل سهر دسساا تی دادوویری ههرم، چونک ل لایك پشملکردنی سهربخیی ههرمکان، و ل لایکی تریشوو لادانکی ب پاساوی ئوپیاد کردن ئاساییی ک ل لموپش ل ب وویردنی ههژاردنکانی ههرمدا ل لاین ک مسیانی باای سهربخیی ههژاردنکانی فیدرااییوو پیوو دکرا، بوو هی ههیش دستییکی دادوویری ل دادگای ب داجوونوو ههرم تانکانی تایب ب ههژاردنکانی یکلای دکردوو.

هاوو! تیا نی بـرـز؛ لـرـدا لایـنـکا نی هاو پـیـما نی ئیدارـی دـوـت دـخـینـ بـردـم بـپـرسـیارـتی
نیشتمانی لـجـبـجـنـکردنی دـستور و تـواوی خالـکا نی رـکـوتنی سیاسی و ئیداری پـکـهـنـانی کا بینـی
ئـستای حکومـتی عـراق بـسـرـکا تی بـرـز محمد شیاع سودانی، بـپـچـوانـشـو نا توانین بـردـوام بین
لـ پرسـی سیاسی دا، هـروـها بـای گشتی ناوـخـیی عـراقی و نـودـوـتی رادـگـیـنین، سـرـبـای
متمانـ بـخـبونمان و بـ پشتیوانیی گـیـ کوردستان بـوـی کـ چـن لـ ساـی 1992 تا ئـستا لـسـرجـم
هـبـزاردنـکاندا زـرینـی خـلـکی کوردستان متمانـیان بـپارتیمان بـخشیو، ئـستاش بروامان بـخـمان و
گـلـکـمان هـیـ کـ هـزی یـکـمی کوردستانین، بـام لـسـنگـی تـگـیشتمانی لـ پـگـ و بـرـسـیارـتی
مـژوویمان لـ پاراستنی مافـ واکا نی گـلی کوردستان و سیستـمی دیموکراسی و فیدراـی عـراق،
هـروـها بـوای نـدان بـ هـبـزاردنـکی نا دـستوری و نا دیموکراسی، و وـستا نـو لـ بـرامـبـر
سـرجـم ئـو پـشـلـکاریانـی دـستور کـ لـلایـن دادگای باـای فیدراـییـو بـرامـبـر هـرـمی کوردستان و
دامـزراو دـستور یـکانی ئـنجام دـدرت بـگشتی، و سـپاندنی هـموار نا دـستور یـکانی یاسای
هـبـزاردنی خولی شـشـمی پـرلـمانی کوردستان بـتایبـتی، بـ بـرـز وـندی گـل و نیشتمانـکـمانی
دـزانین کـ پارتیمان نـچـتـ ژـر باری پـسـند کردنی بریاری نادـستوری و سیستـمی سـپـنـراو لـ
دـرـوـی ئیرادی گـلی هـرـمی کوردستان و دامـزراو دـستور یـکانی و بـشـداری هـبـزاردنـک نـکات کـ
بـ نایاسایی و نادـستوری و لـسایـی سیستـمی سـپـنـراودا بـوـبـجـت.

مـکتـبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان

18-3-2024